ใบงาน

การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ

1. จงอธิบายความแตกต่างระหว่างการเขียนโปรแกรมแบบเชิงวัตถุและแบบโครงสร้าง พร้อมทั้งอธิบายข้อดีและข้อเสียของแต่ละรูปแบบ

ตอบ การเขียนโปรแกรมแบบเชิงวัตถุ (OOP) คือการแบ่งโปรแกรมเป็นวัตถุที่มีข้อมูลและฟังก์ชัน ทำให้ โปรแกรมขยายและบำรุงรักษาง่าย แต่ซับซ้อนและใช้เวลาศึกษานาน

การเขียนโปรแกรมแบบโครงสร้าง คือการเขียนโปรแกรมเป็นลำคับขั้นตอน ใช้ฟังก์ชันและกระบวนการ เหมาะกับโปรแกรมเล็ก ๆ แต่ยากในการขยายและบำรุงรักษาเมื่อโปรแกรมโตขึ้น

• ข้อดี OOP: ขยายและบำรุงรักษาง่าย, นำกลับมาใช้ใหม่ได้ ข้อเสีย OOP: ซับซ้อน, ประสิทธิภาพต่ำในบางกรณี

• ข้อดี Structured: เข้าใจง่าย, ประสิทธิภาพสูง ข้อเสีย Structured: ขยายยาก, บำรุงรักษายาก

2. จงบอกองค์ประกอบของเชิงวัตถุว่ามีอะไรบ้าง และอธิบายลักษณะของแต่ละส่วน

ตอบ 1. คลาส (Class)

ลักษณะ: คลาสเป็นแม่แบบหรือแบบแผนที่ใช้ในการสร้างอื่อบเจ็กต์ โดยกำหนดคุณสมบัติ (Attributes) และพฤติกรรม (Methods) ของอื่อบเจ็กต์

ตัวอย่าง: ในการสร้างโปรแกรมจำลองรถยนต์ Car อาจจะมีคลาส Car ที่มีคุณสมบัติ เช่น สี, ยี่ห้อ และ ฟังก์ชัน เช่น ขับ, เบรก

2. อ็อบเจ็กต์ (Object)

ลักษณะ: อ็อบเจ็กต์เป็นการสร้างจากคลาส ซึ่งถือเป็นตัวตนที่แท้จริงของคลาส มีคุณสมบัติและฟังก์ชัน ตามที่คลาสกำหนด

ตัวอย่าง: หากมีคลาส Car ก็สามารถสร้างอื่อบเจ็กต์ myCar ซึ่งมีค่าต่าง ๆ เช่น สี = แคง, ยี่ห้อ = Toyota

3. การห่อหุ้ม (Encapsulation)

ลักษณะ: การซ่อนรายละเอียดภายในคลาสและเปิดเผยเฉพาะส่วนที่จำเป็นให้กับผู้ใช้ เพื่อป้องกันการ เข้าถึงข้อมูลหรือฟังก์ชันที่ไม่ควร

ตัวอย่าง: ในคลาส Car อาจจะมีตัวแปร engineStatus ที่ไม่ให้ผู้ใช้งานแก้ไขโดยตรง แต่เปิดให้ ฟังก์ชัน startEngine() หรือ stopEngine() ทำงานแทน

4. การสืบทอด (Inheritance)

ลักษณะ: การสร้างคลาสใหม่จากคลาสเดิม โดยที่คลาสใหม่สามารถนำคุณสมบัติและฟังก์ชันจากคลาส เดิมมาใช้และสามารถเพิ่มคุณสมบัติหรือฟังก์ชันใหม่ได้

ตัวอย่าง: หากมีคลาส Car แล้วเราสร้างคลาส ElectricCar ที่สืบทอดจาก Car จะทำให้ ElectricCar สามารถใช้ฟังก์ชันต่าง ๆ ของ Car ได้ เช่น ขับ, เบรก และเพิ่มฟังก์ชันใหม่เช่น ชาร์จแบตเตอรี่

5. การหลากหลายรูปแบบ (Polymorphism)

ลักษณะ: การใช้ฟังก์ชันเคียวกัน แต่ทำงานได้หลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับชนิดของอ็อบเจ็กต์ที่เรียกใช้ ตัวอย่าง: ฟังก์ชัน makeSound() ในคลาส Animal ซึ่งสามารถทำงานแตกต่างกันตามชนิดของสัตว์ เช่น dog.makeSound() อาจจะส่งเสียงเห่า, cat.makeSound() อาจจะส่งเสียงเหมียว

3. จงอธิบายลักษณะของการเข้าถึงคลาส พร้อมทั้งอธิบายรูปแบบต่าง ๆ ของการเข้าถึงคลาส

ตอบ การเข้าถึงคลาสใน **การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP)** หมายถึง วิธีที่เราจะสามารถเข้าถึงและใช้งาน คุณสมบัติ และ ฟังก์ชัน ของคลาสจากภายนอกคลาสนั้นได้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่:

1. การเข้าถึงแบบสาธารณะ (Public)

ลักษณะ: คุณสมบัติหรือฟังก์ชันที่ถูกกำหนดให้เป็น public สามารถเข้าถึงได้จากภายนอกคลาส โดยตรง เช่น การเข้าถึงอี้อบเจ็กต์หรือการเรียกใช้งานฟังก์ชัน

ตัวอย่าง:

```
class Car:
    def __init__(self, brand):
        self.brand = brand # public attribute

    def start_engine(self): # public method
        print(f"{self.brand} engine started!")
```

```
my_car = Car("Toyota")print(my_car.brand) # เข้าถึงคุณสมบัติ public
my_car.start_engine() # เรียกใช้ฟังก์ชัน public
```

ข้อดี: เข้าถึงได้ง่ายและสะควก

ข้อเสีย: อาจทำให้ข้อมูลภายในคลาสถูกเปลี่ยนแปลงโดยไม่ตั้งใจ

2. การเข้าถึงแบบส่วนตัว (Private)

ลักษณะ: คุณสมบัติหรือฟังก์ชันที่ถูกกำหนดให้เป็น private จะไม่สามารถเข้าถึงจากภายนอกคลาสได้ โดยตรง โดยจะต้องใช้ฟังก์ชันภายในคลาสเพื่อเข้าถึงข้อมูลนั้น

```
class Car:

def __init__(self, brand):

self.__brand = brand # private attribute

def __start_engine(self): # private method

print(f"{self.__brand} engine started!")

def get_brand(self):

return self.__brand
```

my_car = Car("Toyota")# print(my_car.__brand) # จะเกิดข้อผิดพลาด print(my_car.get_brand()) # ใช้ฟังก์ชันภายในเพื่อเข้าถึง ข้อดี: ข้อมูลภายในคลาสจะ ไม่ถูกแก้ไขหรือเข้าถึงโดยตรงจากภายนอก ซึ่งช่วยให้โปรแกรมปลอดภัย มากขึ้น

ข้อเสีย: ต้องใช้ฟังก์ชันหรือเมธอดในการเข้าถึง ทำให้ต้องมีการจัดการซับซ้อนมากขึ้น

3. การเข้าถึงแบบจำกัด (Protected)

ลักษณะ: คุณสมบัติหรือฟังก์ชันที่ถูกกำหนดให้เป็น protected มักจะใช้ในกรณีที่ต้องการให้สามารถ เข้าถึงได้จากภายในคลาสและคลาสที่สืบทอด (Subclass) เท่านั้น แต่จะไม่สามารถเข้าถึงจากภายนอก กลาสหรือโปรแกรมหลักได้

```
class Car:
    def __init__(self, brand):
        self._brand = brand # protected attribute

    def __start_engine(self): # protected method
        print(f"{self._brand} engine started!")

class ElectricCar(Car):
    def __init__(self, brand, battery):
        super().__init__(brand)
        self.battery = battery
```

```
def start_electric(self):

print(f"Charging {self._brand}...")

self._start_engine() # ใช้ฟังก์ชัน protected จากคลาสพ่อแม่

my_electric_car = ElectricCar("Tesla", "100kWh")

my_electric_car.start_electric()

ข้อดี: ช่วยให้การใช้งานภายในคลาสหรือคลาสลูกเป็นระเบียบและสามารถควบคุมการเข้าถึงได้อยู่ดี
```

4. จงบอกส่วนประกอบภายในคลาสว่ามีอะไรบ้าง พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของแต่ละส่วนประกอบ

ตอบ คลาสใน การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่ช่วยให้การออกแบบโปรแกรม เป็นระเบียบและสามารถทำงานได้ตามต้องการ ส่วนประกอบหลักภายในคลาสมีดังนี้:

1. ตัวแปร (Attributes or Fields)

ลักษณะ: ตัวแปรที่เก็บข้อมูลหรือคุณสมบัติของคลาส ตัวแปรเหล่านี้จะใช้ในการบ่งบอกสถานะหรือ คุณลักษณะของอีอบเจ็กต์ที่สร้างจากคลาสนั้น

class Car:

def __init__(self, brand, color):

self.brand = brand # ตัวแปร attributes

self.color = color # ตัวแปร attributes

ประเภท:

Public: สามารถเข้าถึงจากภายนอกคลาส

Private: เข้าถึงได้เฉพาะภายในคลาส

Protected: สามารถเข้าถึงได้จากภายในคลาสและคลาสที่สืบทอด

2. เมธอด (Methods or Functions)

ลักษณะ: เมธอดคือฟังก์ชันที่ถูกกำหนดภายในคลาส ซึ่งใช้เพื่อดำเนินการหรือเปลี่ยนแปลงสถานะ ของอ็อบเจ็กต์ที่ถูกสร้างจากคลาส

```
class Car:

def __init__(self, brand, color):

self.brand = brand

self.color = color

def start_engine(self): # เมธอด

print(f"{self.brand} engine started.")
```

ประเภท:

Public: สามารถเรียกใช้จากภายนอกคลาส

Private: ใช้ภายในคลาสเท่านั้น

Protected: ใช้ภายในคลาสและคลาสที่สืบทอด

3. คอนสตรักเตอร์ (Constructor)

ลักษณะ: คอนสตรักเตอร์คือเมธอดพิเศษที่ถูกเรียกใช้เมื่อมีการสร้างอีอบเจ็กต์จากคลาส โดยมักใช้เพื่อ กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับตัวแปรภายในคลาส

```
class Car:

def __init__(self, brand, color): # คอนสตรักเตอร์

self.brand = brand

self.color = color
```

ความสำคัญ: คอนสตรักเตอร์ช่วยให้ โปรแกรมเมอร์สามารถกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับอี้อบเจ็กต์ในตอน ที่อี้อบเจ็กต์ถูกสร้างขึ้น

4. เดสตรักเตอร์ (Destructor)

ลักษณะ: เคสตรักเตอร์คือเมธอดพิเศษที่ถูกเรียกเมื่ออื่อบเจ็กต์ของคลาสถูกทำลาย หรือเมื่อไม่ใช้งาน แล้ว

```
class Car:

def __init__(self, brand):

self.brand = brand

def __del__(self): # เดสตรักเตอร์

print(f"{self.brand} object is being deleted.")
```

การใช้งาน: แม้ว่าจะไม่ใช่ฟีเจอร์ที่พบได้บ่อยในการเขียนโปรแกรม OOP แต่เดสตรักเตอร์มีประโยชน์ ในการจัดการกับการปิดการเชื่อมต่อหรือการทำความสะอาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอ็อบเจ็กต์

5. โปรเพอร์ตี้ (Property)

ลักษณะ: โปรเพอร์ตี้เป็นการใช้ตัวแปรภายในคลาสให้สามารถเข้าถึงได้เหมือนฟังก์ชัน แต่สามารถ ควบคุมการเข้าถึงหรือการตั้งค่าได้

```
class Car:

def __init__(self, brand, color):

self._brand = brand

self._color = color

@property

def brand(self): # ใช้โปรเพอร์ตี้เพื่อเข้าถึงตัวแปร

return self._brand
```

@brand.setter def brand(self, value): # ใช้โปรเพอร์ตี้ setter เพื่อตั้งค่าตัวแปร

self._brand = value

ประโยชน์: ทำให้สามารถควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและให้ความยืดหยุ่นในการตั้งค่าหรือเปลี่ยนแปลง ข้อมูลได้อย่างปลอดภัย

6. คำสั่ง Static

ลักษณะ: เมธอดและตัวแปรแบบ static จะไม่เกี่ยวข้องกับอ็อบเจ็กต์ของคลาส แต่จะเชื่อมโยงกับคลาส เอง ซึ่งทำให้สามารถเรียกใช้เมธอดหรือเข้าถึงตัวแปรนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องสร้างอ็อบเจ็กต์

class Car:

count = 0 # ตัวแปร static

def __init__(self, brand):

self.brand = brand

Car.count += 1

@staticmethod

def car_count():

print(f"Total cars: {Car.count}")

ประโยชน์: ใช้ในกรณีที่ต้องการฟังก์ชันหรือข้อมูลที่ไม่ขึ้นอยู่กับอ็อบเจ็กต์ แต่ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของ คลาส 5. จงอธิบายและเรียงลำดับขั้นตอนการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ พร้อมทั้งเขียนโปรแกรมประกอบการอธิบาย

ตอบ การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) มีขั้นตอนหลักคังนี้:

- 1.วิเคราะห์ปัญหา: ทำความเข้าใจปัญหาที่จะพัฒนา
- 2.ออกแบบคลาสและอ็อบเจ็กต์: ระบุวัตถุและคุณสมบัติของมัน เช่น Customer, Product
- 3.กำหนดคุณสมบัติและฟังก์ชัน: ระบุข้อมูลและฟังก์ชันที่จะใช้ในคลาส
- 4.สร้างอ็อบเจ็กต์: สร้างอ็อบเจ็กต์จากคลาสที่ออกแบบ
- 5.ทดสอบและปรับปรุง: ทคสอบโปรแกรมและปรับปรุงให้ทำงานได้ดี

ตัวอย่างโปรแกรม: สร้างคลาส Customer และเพิ่มเมธอดเพื่อบันทึกและแสดงข้อมูลลูกค้า.

class Customer:

```
def __init__(self, name, address):
    self.name = name
    self.address = address
    self.orders = []
```

def add_order(self, product, quantity):

 $self.orders.append (\{"product": product, "quantity": quantity\})\\$

```
def show_info(self):

print(f"Name: {self.name}, Address: {self.address}")

for order in self.orders:

print(f"{order['product']} x{order['quantity']}")

# สร้างอื่อบเจ็กต์และใช้งาน

customer1 = Customer("John", "123 Street")

customer1.add_order("Laptop", 1)

customer1.show_info()
```

6. จงอธิบายการทำงานและความแตกต่างระหว่างคอนสตรัคเตอร์และดีสตรัคเตอร์

พร้อมทั้งเขียนโปรแกรมประกอบการอธิบาย

ตอบ คอนสตรัคเตอร์ (Constructor) และ ดีสตรัคเตอร์ (Destructor) เป็นฟังก์ชันพิเศษที่ใช้ในคลาสเพื่อ จัดการกับการสร้างและทำลายอ็อบเจ็กต์ในโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) โดยมีลักษณะการทำงานและความ แตกต่างดังนี้:

1. คอนสตรัคเตอร์ (Constructor):

การทำงาน: คอนสตรัคเตอร์คือฟังก์ชันพิเศษที่ถูกเรียกใช้งานอัตโนมัติเมื่อมีการสร้างอี้อบเจ็กต์จาก คลาส โดยมักจะใช้ในการกำหนดค่าตัวแปรเริ่มต้นให้กับอี้อบเจ็กต์

รูปแบบ: คอนสตรัคเตอร์จะมีชื่อเดียวกับคลาสในหลายภาษา (เช่น Python ใช้ __init__), และจะไม่มี ค่า return

ตัวอย่างการใช้งาน: เมื่อสร้างอื่อบเจ็กต์ใหม่ คอนสตรัคเตอร์จะถูกเรียกใช้อัตโนมัติ

2. ดีสตรัคเตอร์ (Destructor):

การทำงาน: ดีสตรัคเตอร์คือฟังก์ชันพิเศษที่ถูกเรียกใช้เมื่ออื่อบเจ็กต์ถูกทำลาย หรือเมื่อไม่จำเป็นต้องใช้ งานอีกต่อไป ดีสตรัคเตอร์มักใช้ในการทำความสะอาด เช่น ปิดการเชื่อมต่อฐานข้อมูลหรือจัดการกับ ทรัพยากรที่อาจจะหลงเหลือ

รูปแบบ: ดีสตรัคเตอร์จะมีชื่อเดียวกับคลาสในหลายภาษา (ใน Python ใช้ __del__) และจะไม่มีค่า return

ความแตกต่างระหว่างคอนสตรัคเตอร์และดีสตรัคเตอร์:

คุณสมบัติ	คอนสตรัคเตอร์ (Constructor)	ดีสตรัคเตอร์ (Destructor)
การทำงาน	ถูกเรียกเมื่อสร้างอี้อบเจ็กต์	ถูกเรียกเมื่ออื่อบเจ็กต์ถูกทำลาย
ชื่อ	ชื่อเดียวกับคลาส (ใน Python init)	ชื่อเดียวกับคลาส (ใน Pythondel)
การใช้งาน	ใช้สำหรับกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับอี้อบ เจ็กต์	ใช้สำหรับทำความสะอาคหรือการจัดการเมื่ออี่อบเจ็กต์ไม่ ใช้งาน
ค่า Return	ไม่มีการคืนค่า (ไม่มี return)	ไม่มีการคืนค่า (ไม่มี return)

ตัวอย่างโปรแกรมใน Python:

class Car:

def init (self, brand, model):

```
# กอนสตรักเตอร์

self.brand = brand # กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับ brand

self.model = model # กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับ model

print(f"{self.brand} {self.model} car created.")

def __del__(self):

# ดีสตรักเตอร์

print(f"{self.brand} {self.model} car destroyed.")

# สร้างอื่อบเจ็กต์ใหม่

car1 = Car("Toyota", "Corolla")

# ลบอื่อบเจ็กต์เพื่อให้ดีสตรักเตอร์ทำงานdel car1
```

คำอธิบายโปรแกรม:

คอนสตรัคเตอร์ (__init__): เมื่อสร้างอีอบเจ็กต์ car1 จากกลาส Car, กอนสตรัคเตอร์จะถูกเรียกเพื่อ กำหนดก่าเริ่มต้นให้กับกุณสมบัติ brand และ model และแสดงข้อความว่า "Toyota Corolla car created."

ดีสตรัคเตอร์ (__del__): เมื่อเราใช้ del car1 เพื่อทำลายอื่อบเจ็กต์ car1, ดีสตรัคเตอร์จะถูกเรียกเพื่อทำ ความสะอาดและแสดงข้อความว่า "Toyota Corolla car destroyed."

ผลลัพธ์ที่ได้:

Toyota Corolla car created.

Toyota Corolla car destroyed.

7. จงอธิบายความหมายของพารามิเตอร์และวิธีการส่งค่าพารามิเตอร์

พร้อมทั้งเขียนโปรแกรมประกอบการอธิบาย

ตอบ พารามิเตอร์ (Parameter)

พารามิเตอร์ในโปรแกรมมิ่งคือ **ตัวแปร** ที่ใช้ในฟังก์ชันหรือเมธอดเพื่อรับข้อมูล (ค่า) ที่ถูกส่งเข้ามาจากภายนอก ฟังก์ชัน เมื่อฟังก์ชันถูกเรียกใช้งาน พารามิเตอร์จะรับค่าจาก **อาร์กิวเมนต์ (Argument)** ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกส่ง เข้าไปยังฟังก์ชันนั้น ๆ

การส่งค่าพารามิเตอร์

การส่งค่าพารามิเตอร์ในฟังก์ชันมี 2 วิธีหลัก:

การส่งค่าโดยตรง (Pass by Value):

ค่าที่ถูกส่งเข้าไปจะถูกคัดลอกไปยังพารามิเตอร์ในฟังก์ชัน ทำให้ตัวแปรภายในฟังก์ชันไม่ สามารถแก้ไขตัวแปรภายนอกได้

ใช้ในภาษาเช่น C, Java (สำหรับประเภทข้อมูลพื้นฐาน)

การส่งค่าโดยการอ้างอิง (Pass by Reference):

ตัวแปรในฟังก์ชันจะอ้างอิงถึงตัวแปรภายนอก ทำให้สามารถแก้ไขค่าของตัวแปรภายนอกได้ ใช้ในภาษาเช่น Python (สำหรับชนิดข้อมูลที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ลิสต์, คิกชันนารี)

ตัวอย่างโปรแกรม:

1. การส่งค่าพารามิเตอร์โดยการส่งค่า (Pass by Value)

```
def add_numbers(a, b):

sum_result = a + b

print(f"The sum of {a} and {b} is {sum_result}")

# การเรียกฟังก์ชันและส่งค่าเข้าไป

x = 10

y = 5

add_numbers(x, y) # ส่งค่า x และ y ไปที่ฟังก์ชัน

# ผลลัพธ์:# The sum of 10 and 5 is 15
```

ฟังก์ชัน add_numbers รับพารามิเตอร์ a และ b ซึ่งเป็นค่าที่ส่งเข้าไปจากตัวแปร x และ y ค่าที่ถูกส่งเข้าไปจะถูกคัดลอกไปยัง a และ b และ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่าของ x และ y ภายนอก ฟังก์ชัน

2. การส่งค่าพารามิเตอร์โดยการอ้างอิง (Pass by Reference)

ใน Python การส่งค่าโดยการอ้างอิงจะเกิดขึ้นกับประเภทข้อมูลที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ (Mutable types) เช่น ลิสต์, ดิกชันนารี, หรือ เซต:

```
def modify_list(lst):
lst.append(100) # เพิ่มค่าเข้าไปในลิสต์
```

```
my list = [1, 2, 3]print(f"Before modification: {my list}")
```

modify_list(my_list) # ส่งอ้างอิงลิสต์ไปยังฟังก์ชัน

print(f"After modification: {my_list}")# ผลลัพธ์:# Before modification: [1, 2, 3]# After modification: [1, 2, 3, 100]

ฟังก์ชัน modify_list รับพารามิเตอร์ lst ซึ่งเป็นลิสต์

เมื่อส่งลิสต์ my_list เข้าไปในฟังก์ชัน Python จะส่งอ้างอิงไปยังลิสต์นี้ คังนั้นเมื่อเราทำการเพิ่มค่า 100 เข้าไปใน lst ลิสต์ my_list ภายนอกฟังก์ชันจะถูกเปลี่ยนแปลงค้วย

3. การส่งค่าพารามิเตอร์ด้วยการใช้ค่าเริ่มต้น (Default Parameters)

เราสามารถตั้งค่าพารามิเตอร์ให้มีค่าเริ่มต้นได้ในกรณีที่ไม่ได้ส่งค่ามาให้:

def greet(name, greeting="Hello"):

print(f"{greeting}, {name}!")

greet("Alice") # ใช้ค่า greeting เริ่มต้น

greet("Bob", "Goodbye") # ส่งค่า greeting ใหม่# ผลลัพธ์:# Hello, Alice!# Goodbye, Bob!

ฟังก์ชัน greet มีพารามิเตอร์ greeting ที่มีค่าเริ่มต้นเป็น "Hello"

หากไม่ส่งค่า greeting มา จะใช้ค่าเริ่มต้น "Hello"

หากส่งค่าใหม่เข้าไปเช่น "Goodbye", ค่าพารามิเตอร์ greeting จะถูกแทนที่ด้วยค่าที่ส่งเข้าไป

8. จงอธิบายความหมายของการสืบทอดคลาส พร้อมทั้งเขียนโปรแกรมประกอบการอธิบาย ตอบ การสืบทอดคลาส (Inheritance)

การสีบทอดคลาส (Inheritance) คือแนวคิดในโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) ที่อนุญาตให้ คลาสใหม่ (เรียกว่า คลาสลูก หรือ subclass) สามารถสืบทอดคุณสมบัติ (Attributes) และพฤติกรรม (Methods) จาก คลาสเก่า (เรียกว่า คลาสแม่ หรือ superclass) ได้ ทำให้สามารถนำคุณสมบัติหรือฟังก์ชันของคลาสแม่มาใช้ในคลาสลูก ได้โดยไม่ต้องเขียนโค้ดซ้ำ

การสืบทอดช่วยให้เราสามารถขยายฟังก์ชันการทำงานของโปรแกรมได้ง่ายขึ้น โดยการเพิ่มฟังก์ชันหรือ กุณสมบัติใหม่ในคลาสลูก โดยไม่กระทบกับคลาสแม่

ข้อดีของการสืบทอด

การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reusability): ใช้ฟังก์ชันและกุณสมบัติจากกลาสแม่ได้โดยไม่ต้องเขียนโก้ดซ้ำ
การขยายโปรแกรม (Extensibility): สามารถเพิ่มฟังก์ชันใหม่ ๆ ในกลาสลูกได้ง่าย
การปรับปรุงโค้ด (Maintainability): ลดความซับซ้อนและทำให้โปรแกรมดูแลรักษาง่ายขึ้น

ลักษณะของการสืบทอด:

คลาสแม่ (Superclass): คลาสที่มีคุณสมบัติและฟังก์ชันที่สามารถสืบทอด คลาสลูก (Subclass): คลาสที่สืบทอดคุณสมบัติและฟังก์ชันจากคลาสแม

ตัวอย่างโปรแกรมการสืบทอดคลาส:

คลาสแม่ (Superclass)class Animal:

def __init__(self, name):
self.name = name # คุณสมบัติของคลาสแม่

```
def speak(self):
     print(f"{self.name} makes a sound")
# คลาสลูก (Subclass) ที่สืบทอดจาก Animalclass Dog(Animal):
  def __init__(self, name, breed):
     # เรียกคอนสตรัคเตอร์ของคลาสแม่
     super().__init__(name)
     self.breed = breed # เพิ่มคุณสมบัติใหม่ในคลาสลูก
  def speak(self):
     print(f"{self.name} barks") # กำหนดพฤติกรรมใหม่ในคลาสลูก
# คลาสลูก (Subclass) ที่สืบทอดจาก Animalclass Cat(Animal):
  def init (self, name, color):
     # เรียกคอนสตรัคเตอร์ของคลาสแม่
     super()._ init (name)
     self.color = color # เพิ่มคุณสมบัติใหม่ในคลาสลูก
  def speak(self):
     print(f"{self.name} meows") # กำหนดพฤติกรรมใหม่ในคลาสลูก
```

```
# สร้างอื่อบเจ็กต์จากคลาสลูก
dog = Dog("Buddy", "Golden Retriever")
cat = Cat("Whiskers", "Grey")
# เรียกใช้งานเมธอดจากคลาสแม่และคลาสลูก
dog.speak() # Buddy barks
cat.speak() # Whiskers meows
```

คลาส Animal:

เป็นกลาสแม่ที่มีฟังก์ชัน speak() ซึ่งทำหน้าที่แสดงข้อกวามว่า "ทำเสียง" โดยใช้ค่า name ที่ ถูกกำหนดในกอนสตรักเตอร์

คลาส Dog และ Cat:

คลาส Dog สืบทอดจาก Animal และกำหนดฟังก์ชัน speak() ใหม่ให้สุนัขเห่า
คลาส Cat สืบทอดจาก Animal และกำหนดฟังก์ชัน speak() ใหม่ให้แมวเหมียว
ในการสร้างอีอบเจ็กต์จาก Dog และ Cat, ฟังก์ชัน speak() จะแตกต่างกันไปตามชนิดของสัตว์
การใช้ super():

ฟังก์ชัน super().__init__(name) ถูกใช้ในคลาสลูกเพื่อเรียกคอนสตรัคเตอร์ของคลาสแม่ (Animal) เพื่อให้ได้ค่าของ name ที่ถูกกำหนดใน Animal

ผลลัพธ์ที่ได้:

Buddy barks

Whiskers meows

9. จงอธิบายลักษณะของโอเวอร์ไรด์ (Overriding) และโอเวอร์โหลด (Overloading)

พร้อมทั้งเขียนโปรแกรมประกอบการอธิบาย

ตอบ โอเวอร์ไรด์ (Overriding) และ โอเวอร์โหลด (Overloading)

โอเวอร์ไรด์ (Overriding) และ โอเวอร์โหลด (Overloading) เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานฟังก์ชัน หรือเมธอดในโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) แต่มีความแตกต่างในลักษณะการใช้งานและวิธีการทำงาน ดังนี้:

1. โอเวอร์ไรด์ (Overriding):

การทำงาน: โอเวอร์ไรค์เกิดขึ้นเมื่อคลาสลูก (subclass) ปรับปรุงหรือแทนที่ฟังก์ชันหรือเมธอดที่มีใน คลาสแม่ (superclass) ซึ่งในกรณีนี้จะใช้ฟังก์ชันหรือเมธอดที่มีชื่อเดียวกันในคลาสแม่และคลาสลูก แต่ทำงานได้แตกต่างกันไป

จุดประสงค์: ทำให้คลาสลูกสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของฟังก์ชันในคลาสแม่ให้เหมาะสมกับ คลาสลูก

ข้อควรระวัง: ฟังก์ชันที่โอเวอร์ไรด์จะต้องมีชื่อและพารามิเตอร์เหมือนกับฟังก์ชันในคลาสแม่ ตัวอย่างโปรแกรมของโอเวอร์ไรด์ (Overriding):

```
class Animal:

def speak(self):

print("Animal makes a sound")

class Dog(Animal):

def speak(self): # การโอเวอร์ไรด์

print("Dog barks")
```

```
class Cat(Animal):
  def speak(self): # การโอเวอร์ไรด์
     print("Cat meows")
# สร้างอื่อบเจ็กต์จากคลาสลูก
dog = Dog()
cat = Cat()
# เรียกใช้เมธอดที่โอเวอร์ไรด์
dog.speak() # Dog barks
cat.speak() # Cat meows
       คลาส Dog และ Cat มีการโอเวอร์ไรค์เมธอด speak() จากคลาส Animal ทำให้เมธอด speak() ใน
       คลาสลูกทำงานต่างจากในคลาสแม่
ผลลัพธ์:
Dog barks
Cat meows
```

2. โอเวอร์โหลด (Overloading):

การทำงาน: โอเวอร์ โหลดเกิดขึ้นเมื่อกลาสมีฟังก์ชันหรือเมธอดหลายตัวที่มีชื่อเดียวกัน แต่พารามิเตอร์ ต่างกัน (จำนวนหรือชนิดของพารามิเตอร์) จุดประสงค์: การโอเวอร์โหลดช่วยให้สามารถใช้ชื่อเมธอดเดียวกันในการทำงานหลายๆ แบบตาม พารามิเตอร์ที่ถูกส่งมา

ข้อควรระวัง: ในภาษา Python การ โอเวอร์ โหลดฟังก์ชันจะ ไม่ทำงานเหมือนภาษาอื่น ๆ (เช่น C++, Java) เพราะ Python ไม่รองรับการ โอเวอร์ โหลดในลักษณะนี้ โดยตรง เราสามารถจำลองการ โอเวอร์ โหลดได้โดยการใช้ค่าเริ่มต้นของพารามิเตอร์หรือการตรวจสอบชนิดข้อมูลในฟังก์ชัน

ตัวอย่างโปรแกรมของโอเวอร์โหลด (Overloading):

```
class MathOperations:

def add(self, a, b=None):

if b is None:

return a + a # ถ้าไม่ส่ง b จะบวก a กับ a

else:

return a + b # ถ้าส่ง b จะบวก a กับ b

# สร้างอื่อบเจ็กต์จากกลาส MathOperations

math_op = MathOperations()

# เรียกใช้เมธอด add ที่โอเวอร์โหลดprint(math_op.add(5)) # 10 (บวก 5 + 5)print(math_op.add(5, 3))

# 8 (บวก 5 + 3)
```

เมธอด add() ในคลาส MathOperations ใช้การโอเวอร์โหลดโดยการใช้พารามิเตอร์ b ที่มีค่าเริ่มต้น เป็น None

หากไม่ส่งค่า b เข้ามา, ฟังก์ชันจะทำการบวก a + a

หากส่งค่า b เข้ามา, ฟังก์ชันจะทำการบวก a + b

ผลลัพธ์

10

12. จงยกตัวอย่างโปรแกรมเชิงวัตถุที่มีองค์ประกอบ ได้แก่ คลาส คุณสมบัติ พฤติกรรม และวัตถุ

โดยประยุกต์ให้สอดคล้องกับการใช้งานจริงในปัจจุบัน

ตอบ โปรแกรมนี้จำลองระบบ **บัญชีธนาคาร** โดยใช้การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก

คลาส (BankAccount):

เป็นแบบแผนสำหรับสร้างบัญชีธนาคาร

คุณสมบัติ:

account_holder: ชื่อเจ้าของบัญชี

balance: ยอดเงินในบัญชี

พฤติกรรม:

deposit(): ฝากเงิน

withdraw(): ถอนเงิน

get_balance(): ตรวจสอบยอดเงิน

วัตถุ:

customer1_account และ customer2_account: คือบัญชีของลูกค้าแต่ละคนที่ใช้บริการ

ตัวอย่างการทำงาน:

สมชายมีบัญชีเริ่มต้น 1000 บาท, เขาฝากเงิน 500 บาทและถอน 200 บาท สุนารีมีบัญชีเริ่มต้นที่ 0 บาท, เขาฝากเงิน 2000 บาท

ผลลัพธ์:

สมชาย: 1300 บาทสุนารี: 2000 บาท